

PLOKK 6

KÜSIMUSED 51-60

51

Täna 31 aastat tagasi kinnitas vabariigi valitsus taas-iseseisvunud Eesti Kaitseväge esimeseks juhatajaks kindral Aleksander Einselni. Üle kahe ja poole aasta ametis olnud Einselnil oli kolm eelkäijat ja tänase seisuga on olnud viis järeltulijat (ja kuues juba välja valitud). Küsitava, esimese vabariigi ajal kõrgetel sõjaväelistel ametikohtadel töötanud ning Saksa okupatsiooni ajal Omakaitse etteotsa tõsunud mehe määras Jüri Uluots koos Otto Tiefi valitsuse ametisse määramisega sõjavägede ülemjuhatajaks septembris 1944. Kindraliks ülendatud sõjamees vahistati Nõukogude võimude poolt aga juba 9. oktoobril 1944 ja lasti 10. augustil 1945 Butõrka vanglas maha. **Kes Kaitseväge juhatajatest sai ametis olla kõige lühemat aega?**

Ajalooline piirkond praeguse Valgevene territooriumil Nemunase ülemjooksul keskusega Navahrudakis kandis nime, mis esmapilgul näib seostuvat nii ühe Euroopa riigi kui ka ühe Eesti linna nimega. Mõne kirjelduse kohaselt kuulub sellesse piirkonda ka Minski ümbrus. Nimetus ise kujunes Lääne-Euroopas ning selle tähendus oli XIV–XVII sajandil üsna ebamäärane, sest nõnda nimetati alasid nii Oka paremkaldal, Pihkvast idas, Tšernihivi lähistel kui ka Lvivi ümbruses, mõnikord isegi Moskva riiki. Valgevene aladele kinnistus nimi alles XVIII sajandil. **Kuidas seda piirkonda kutsutakse?**

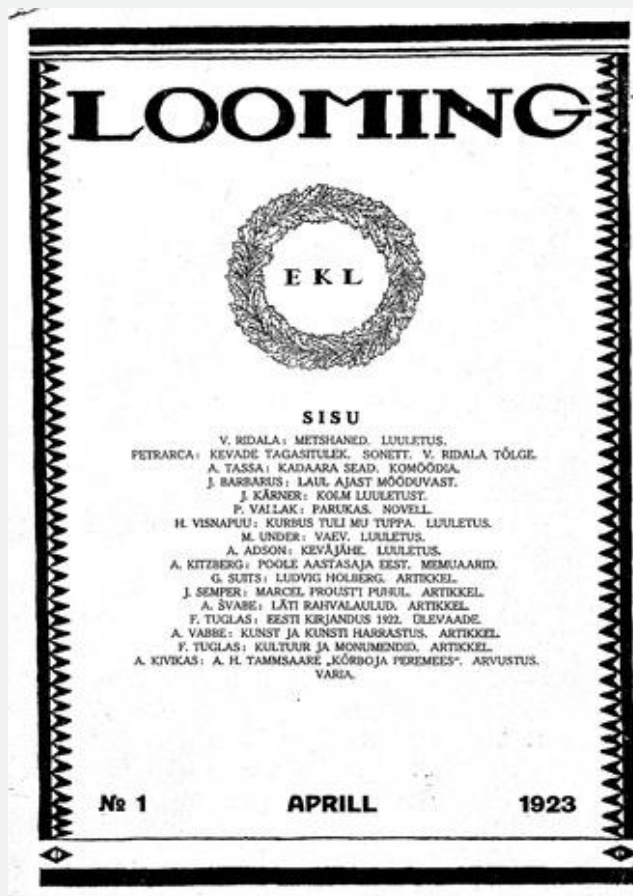

53

KÜSIB

TÕNIS SAKK (RAKVERE)

EMV MEDALID 1985-2001: 5 + 0 +3

Teatavasti hakkas 1923. aastal ilmuma kirjandusajakiri, mille nimeks sai Artur Adsoni pakutud uudissõna «looming». Esimene number ilmus 27. aprillil 1923. Üks luuletaja oli solvunud, et toimetaja Friedebert Tuglas tema luuletused tagasi saatis. Oma kirjades materdas ta nii ajakirja kui ka toimetust ning ähvardas asutada opositsioonilise ajakirja Lööming. **Kes oli see ka muudel aladel tuntuks saanud mees?**

54

See ühe renessansiaegse poliitilise tegelase järgi nime saanud isiksusejoon kuulub koos psühhopaatia ja nartsissismiga negatiivseid isiksusejooni hõlmavasse «tumedasse triaadi». Inimest, kellel küsitav isiksusejoon tugevalt avaldub, iseloomustab kalduvus teistega manipuleerida ja neid ära kasutada, omakasule keskendumine ja ükskõiksus moraali suhtes ning mõtteviis «eesmärk pühitseb abinõu». **Millise isiksusejoonega on tegemist?**

55

Kõige rohkem tellijaid, kokku 259 miljonit, on YouTube'is India muusika- ja filmiedastuse kanalil T-Series. Tellijate arvult teisel kohal oleva härra kodanikunimi on Jimmy Donaldson (pildil) ning tema võis selle aasta alguse seisuga uhkeldada 238 miljoni tellijaga. Tema videote sisuks on tihti erinevate ülesannete kaudu inimestele raha jagamine, kohati isegi miljonites dollarites. **Mis on selle ülipopulaarse YouTube'i kanali nimi?**

56

1970. aastate alguses saatis kunstnik Ingahild Grathmer kirjanik J. R. R. Tolkienile oma illustratsioonid «Sõrmuste isandale». Tolkien oli joonistustest vaimustatud. **Millise nime all on see kunstnik maailmale laiemalt tuntud?**

57

Kelle autogramm? Tegemist on käimasoleva sajandi ühe edukaima ja tituleerituima tegijaga omal alal. Tal on erinevatest rahvustest vanemad ning ta enda abikaasa on samuti «välismaa» päritolu. Tema sünnilinnas asuvad riigi kaks kõrgeimat hoonet (Roche Tower 1 ja 2) ja suurim jalgpallistaadion, sealne botaanikaaed on maailma üks vanimaid.

58

Katkend Johannese evangeeliumist: «Pilaatus andis loa Jeesuse ihu ristilt maha võtmiseks. Nikodeemus tuli ja tõi ligi 100 naela mürri ja segu. Siis nad võtsid Jeesuse ihu ja mähkisid ta linastese riietesse lõhnarohtudega, nõnda nagu on juutide matmisviis...». Lünka sobib igihaljaste tüveta rosett-taimede perekond liilialiste sugukonnast, mis toataimena pidavat olema tohter aknalaual! **Mis oli mürri kõrval teine, meile tuntum komponent?**

KÜSIB
TÕNIS SAKK (RAKVERE)
EMV MEDALID 1985-2001: 5 + 0 +3

59

Inglise luuletaja John Haringtoni nimel on mitmeid kuulsusrikkaid saavutusi: Elizabeth I pagendas ta õukonnast värss-eepose «Orlando Furioso» liigvürtsika tõlke pärast, kuid sai rüütliitli ülevaate eest liri mässajatega peetud sõjast ning vaid kuninganna isiklik sümpaatia päästis ta süüdistusest riigireetmises, kui ta oli avaldanud poliitilise satiiri alapealkirjaga «Ajaxi metamorfoos». Selles kirjeldas ta muuhulgas oma leiutist, mis elu tema majapidamises märksa mõnusamaks tegi. Mõnel pool kasutatakse selle kohta tänapäeval nimetust, mis võib tuleneda tema eesnimest. **Mis on see John Haringtoni leiutis, mida on kasutanud meist viimne kui üks, korduvalt ja tagajärjekalt ning enamik, kel tervis korras, iga päev?**

60

HELIKÜSIMUS: Mai viimasel päeval saab see protestantlikus perekonnas üles kasvanud ja kalvinistlikku kogudusse kuuluv jutumees 61-aastaseks. Oma sünnilinnas (selle nimes on 14 tähte!) lõpetas ta 1981. aastal inglise keele kallakuga klassi. **Kes on see seksuaalteemadel kõnelev persoon?**

The image features a light gray background with decorative elements in the corners. In the top-left and bottom-right corners, there are several overlapping, wavy, dashed purple lines. Additionally, there are white circular shapes partially visible in the top-left and bottom-right corners, appearing as if they are cut off by the edge of the frame.

VASTUSED

VASTUSED 51-60

51 – Jaan Maide (TK)

52 – Must-Vene (RV)

53 – Johannes Vares-Barbarus (TS)

54 – makjavellism (LK)

55 – MrBeast (TT)

56 – Margrethe II, Taani kuninganna 1972-2024 (EL)

57 – Roger Federer, sünnilinn Basel (TK)

58 – aaloe (TS)

59 – vesiklosett (RV)

60 – Viktor Orbán, Ungari peaminister (sünnilinn Székesfehérvár) (TK)

PLOKK 7

KÜSIMUSED 61-70

61

- Archimedese üks teaduslik töö, mille ta adresseeris Sürakuusa kuningale, esitas viisi, kuidas rääkida väga-väga suurtest arvudest. Selle näitlikustamiseks arvutas Archimedes välja universumi võimaliku läbimõõdu, mis oleks tänapäevastesse pikkusühikutesse ümber pannes umbes kaks valgusaastat. Samuti esitas Archimedes väite universumi ruumala kohta, mis nõudis nõndasamuti äärmuslikult suurte arvude mängutoomist. Kümnenndsüsteemi teisendades oleks see tema arvutuste järgi 10^{63} midagi. **Mis oli see «midagi», mille kaudu Archimedes universumi suurust iseloomustas ehk mida oleks tema arvutuste järgi universumisse mahtunud täpselt 10^{63} tükki?** Mõistetavalt on selle järgi tuntud ka vastav teadustöö ise.

62

- ▶ Maailma kõrgeim hoone Burj Khalifa paikneb teadupärast Dubais ning on maapinnast tipuni mõõtes 828 m kõrge. Kui Antarktika oma 15 m kõrguse õhupallide ettevalmistamise hoonega välja arvata, siis pärast Aafrika kõrgeima hoone valmimist kukkus maailmajagude võrdluses viimasele kohale Lõuna-Ameerika. Sealne Gran Torre on 300 m kõrgune ning sel on 64 korrust. **Millises linnas see 2012. aastal valminud kõrgehitis paikneb?**

63

- 2023. aasta 27. detsembril suri 95. eluaastal Austria insener ja ärimees, kes kirjutas end 1982. aastal ajalukku ühe tuntud masinavärgi arendajana. See sai nime G17 ja sellest on hiljem valminud erinevaid modifikatsioone. Neist G19 on nüüd laialt kasutusel ka Eestis. Eesnime Gaston kandnud ettevõtlik austerlane asutas talle kuulsuse toonud firma juba 1963 koos abikaasa Helgaga, elas 1999 üle talle korraldatud atentaadi ning annetas suuri summasid Austria Vabadusparteile, samuti heategevuseks. **Mis nimega firma?**

64

- Küsitav riik on maailma iseseisvate riikide reas viimane, kelle territooriumi kõrgeim tipp asub merepinnast veel enam kui kilomeetri, täpsemalt 1014 meetri kõrgusel. Eesti keeles tähendab mäe nimi «sinakat», see on oluline turismisihtkoht, kus on mitmeid mäesuusatamisradu ja hotelle. Mäel asuvad ka sanatoorium ja telemast (pildil) ning tipuni on ehitatud jalgrattatee. **Milline riik?**

65

KÜSIB

TÕNIS SAKK (RAKVERE)

EMV MEDALID 1985-2001: 5 + 0 +3

- Vormsi naised on läbi aegade olnud suured kudujad. Kooti muu töö kõrval, loomi karjamaale ajades, aida ja lauda vahel käies. Kui naisterahva sõrmed ei liikunud, siis öeldi talle: «sa kohe nagu, et niisama vahid!» **Lisage puuduv sõna.**

66

- ▶ Vene Föderatsioonis on nüüdisajal täiesti reaalne võimalus ühe administratiivüksuse lipu avaliku eksponeerimise eest repressseeritud saada. **Millise VF-i esimese astme haldusüksuse 27. novembril 1996 kinnitatud lipp on vikerkaarevärvides?**

67

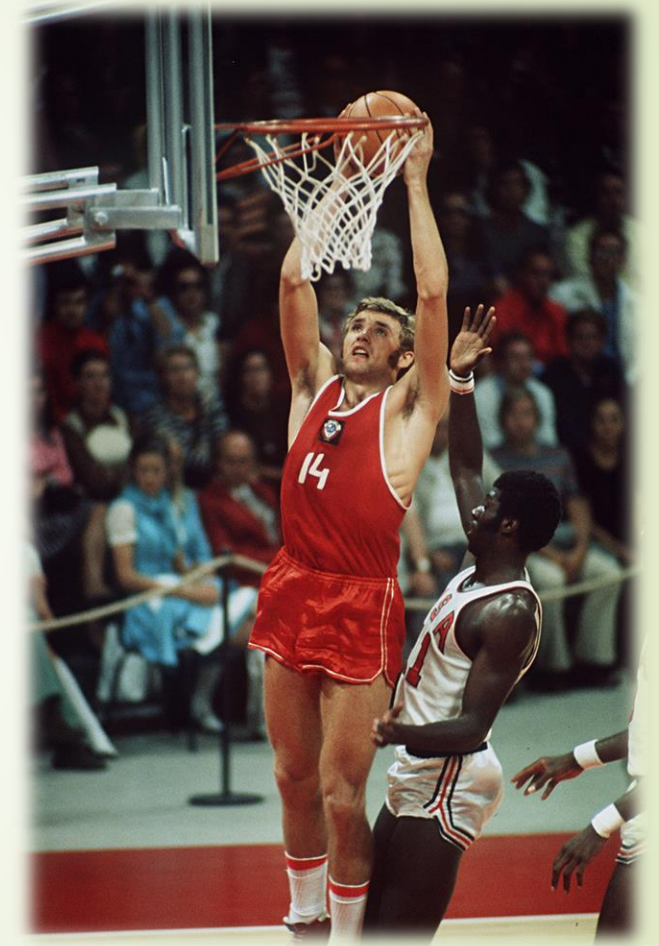

- *Abrazo* on tantsuvõte, mida argentina tangos lõputult harjutatakse. Üksi on see peaaegu võimatu või vähemalt näeb väga tobe välja, samas kasutatakse seda tantsimise ajal praktiliselt kogu aeg. Sõna kõlale vaatamata ei ole selles midagi abrasiivset ning ehkki eestlastel tuleb see kultuurilise eripära tõttu raskelt, tunnistab enamik lõpuks, et *abrazo* on tegelikult päris meeldiv. Meedikute hinnangul aitab see võte kaasa oksütotsiini tootmisele organismis, mõnedel andmetel võib vallandada ka endorfiine ja dopamiini. **Mis on *abrazo* eesti keeles?**

68

- Kui see kahekordne olümpiavõitja ja paljukordne maailmameister soovis Müncheni olümpial külastada meeste korvpalli finaalkohtumist (pildil mängu viimane vise), ei tahtnud turvamees teda saali lubada, sest mehel polnud lisaks kaelakaardile kaasas ühtegi muud isikut tõendavat dokumenti. Spordikangelane aga ei heitunud, ta tõstis turvamehe õhku, tegi 180-kraadise kaare ja pani mehe seejärel taas maha. Pärast sellist lahendust ei sõandanud enam keegi tema saalipääsu takistada. **Kes oli oma võimekust näidanud spordisangar?**

- 1272. aastal kehtestas Inglise kuningas Edward I Londonis levinud sudu tõttu teatud keelust üleastujaile surmanuhtluse, ehkki keelu järgimine osutus võimatuks. **Mida ei tohtinud londonlased teha?**

70

- ▶ **HELIKÜSIMUS:** Kuulete fragmenti Othello ja Jago duetist Giuseppe Verdi ooperist «Othello». **Kes laulavad?**
1 õige = 1 punkt

VASTUSED

VASTUSED 61-70

- 61 – liivatera (ingl k «The Sand Reckoner», eesti k «Liiva arvutustabel») (IK)
- 62 – Santiago (Tšiili) (TK)
- 63 – Glock (masinavärk püstol) (TK)
- 64 – Ungari (Kékes) (TK)
- 65 – mees (TS)
- 66 – Juudi Autonoomne Oblast (AL)⁺
- 67 – embus ehk kallistus (RV)
- 68 – Vassili Aleksejev, tõstja (AL)
- 69 – keelati kivisöega ahjusid kütta (TS)
- 70 – Tiit Kuusik ja Kalju Karask (TK)

PLOKK 8

KÜSIMUSED 71-80

71

Üheksa Oscari nominatsiooni ja vaid üks võit! Selline on tuntud Hollywoodi staari mõnevõrra tagasihoidlik Oscari-saldo. Läänud kuul 84. sünnipäeva tähistanud näitleja alustas filmis 1971 ja edu ei lasknud end kaua oodata – juba ülejärgmisel aastal nomineeriti ta parima meeskõrvalosa kategoorias Oscarile. Siiski kulus veel 20 aastat kuni kuldmehike võita õnnestus. Parima meespeaosatäitja kuldkuju tõi küsitavale lõpuks 1993. aasta ja peaosa filmis, mis samal aastal ka parima filmi kategoorias kandideeris. Paraku oli tol korral Clint Eastwoodi ja «Unforgiveni» tähetund. Küsitavale võidu toonud rolli pakuti esmalt Jack Nicholsonile, ent too otsustas sellest keelduda. Kuldgloobuse, Emmy, Tony, BAFTA ja USA Ekraaninäitlejate Gildi nominatsioone on küsitaval rohkelt, sealhulgas ka kümmekond võidutrofeed. **Kes?**

72

Selle populaarse arvutimängu frantsiis sai alguse 1989. aastal. 2001. aastal ostis mängu õigused endale Ubisoft ning järgmise kolme aasta jooksul tuli turule teine triloogia. Katsed frantsiisi taaselustada tehti 2008 ja 2010, uusim versioon toodi turule selle aasta jaanuaris. 2010. aastal valmis Walt Disney kompanii poolt ka film (teenis kinodes 336 miljonit dollarit) Jake Gyllenhaaliga (pildil) peaosas. **Milline arvutimäng?**

73

KÜSIB
TÕNIS SAKK (RAKVERE)
EMV MEDALID 1985-2001: 5 + 0 +3

Juba alates Lurichi-Abergi aegadest on Eestis olnud kuulsaid jõumehi ja küllap jätkub neid pärast Gerd Kanterit ja Mart Seimi tulevikuski. Ka Eesti ilukirjandusest leiame müütilisele Kalevile ja Tõllule lisaks tugevaid mehi, näiteks Jaanuse (Tasuja) vanaisa Vahuri või Vargamäe Andrese (pildil). Ühe eesti romaani peategelane oli aga isegi nii kõva mees, et tappis kaks karu ja keeras sugupulli sarvedest küliti!
Kes?

74

Megan Rosenbloom on USA raamatukoguhoidja, Hea Surma Ordu (The Order of the Good Death) üks eestvedajaid ja ekspert antropodermilise bibliopeegia alal. Sellest valdkonnast on ta avaldanud ka menuka teose «Dark Archives», mis küll ise (loodetavasti) ei ole antropodermilise bibliopeegia näide. **Aga misasi üldse on antropodermiline bibliopeegia?**

75

Milline neist sõjalistest konfliktidest kestis ajaliselt kõige kauem?

- + **A:** Inglise–Sansibari sõda 1896?
- + **B:** Sloveenia iseseisvussõda 1991?
- + **C:** Vene–Gruusia sõda 2008?
- + **D:** El Salvadori ja Hondurase vahel 1969. aastal puhkenud nn jalgpallisõda?
- + **E:** Iisraeli võidukas sõda 1967 Egiptuse, Jordaania, Süüria ja Iraagi vastu?

76

Austraalia lööb tänavu Eurovisiooni lauluvõistlusel kaasa juba üheksandat korda järjest, kuid ometi pole see esimene mitte-Euroopa riik osalenute seas. 1980. aastal Haagis lubati suurel eurolaulupeol lavale riik, kes oma ainsad 7 punkti teenis Itaalialt ning jättis viimasele ehk 19. kohale kahelt riigilt kokku ühe punkti vähem saanud soomlase Vesa-Matti Loiri oma looga «Huilumies». Külalisesineja loo nimi oli «Bitaqat Hub» ning selle esitas Semira Bensaid. **Milline riik?**

77

KÜSIB
TÕNIS SAKK (RAKVERE)
EMV MEDALID 1985-2001: 5 + 0 +3

Etnograaf Aliise Moora kirjutab oma põhjalikus uurimuses «Eesti talurahva vanem toit», et Kadrina kihelkonnast on 1896. aastal kirja pandud kohaliku õllemeistri ütelus: 100 kilost odrast saab ... liitrit õlut. **Mitu liitrit? Kas 50, 100, 200 või 300?**

78

1967. aastal määras Rahvusvaheline Vihtide ja Mõõtude Komitee selle ametlikuks definitsiooniks tseesium-133 aatomi kahe energiataseme vahel vibreerima paneva 9 192 631 770 radiatsioonitsükli kestuse. **Mille rahvusvaheliselt kinnitatud definitsioon see on?**

Caesium -133

79

Maailma näitekirjanduse ühe tüviteksti «Hamleti» eestindamisega on rinda pistnud Georg Meri, Ants Oras, Anu Lamp, Doris Kareva, Mati Unt ja esimesena üks Peterburis kõrghariduse omandanud ning Venemaal ja hiljem ka Eestis rahanduse vallas mitut ametit pidanud mees. Tema esimene «Hamleti» täiemahuline otsetõlge eesti keelde avaldati 1910. aastal Peterburis, teine 1930 juba Eesti Vabariigis ning kolmas 1946 ENSV-s. **Kes oli see 1872 Viljandimaal Kabala vallas sündinud ja 1944 Pärnus surnud eesti tõlkija ja luuletaja?**

80

HELIKÜSIMUS. Selle Norra nüüdisaegse helilooja kiiret tõusu muusikamaailmas on toetanud tema teoste kasutamine kuulsate Hollywoodi hittteoste juures. Žanriliselt paigutatakse ta lood sageli nn eepilise muusika alla. Tõsi, ta ise on küll välja toonud, et talle on muusika jaotamine žanriteks tugevalt vastukarva ning looja loomingulist vabadust piirav. Kui ta peaks tõesti sunniviisiliselt enda muusika kuhugi lahterdama, siis tema nimetaks seda lihtsalt «emotsionaalseks muusikaks». **Kes on see 43-aastane helilooja?**

The image features a light gray background with decorative elements in the corners. In the top-left and bottom-right corners, there are several overlapping, wavy, dashed purple lines. Additionally, there are white circular shapes in the top-left and bottom-right corners, partially obscured by the dashed lines. The word "VASTUSED" is centered in a bold, blue, sans-serif font.

VASTUSED

VASTUSED 71-80

- 71 – Al Pacino (PS)
- 72 – Prince of Persia (Pärsia Prints) (HK)
- 73 – Põrgupõhja Jürka (TS)
- 74 – raamatute köitmine inimnahka (RV)
- 75 – B ehk Sloveenia iseseisvussõda (10 päeva, 27. VI – 7. VII 1991) (RV)
- 76 – Maroko (TK)
- 77 – 200 liitrit (TS)
- 78 – sekund (TK)
- 79 – Aleksander Ferdinand Tombach-Kaljuvald (RV)
- 80 – Thomas Bergersen (lugu «Children of the Sun») (IK)

PLOKK 9

KÜSIMUSED 81-90

81

- Selle loomaliigi esindajad (kokku on neid maailmas kaheksa erinevat, meie küsime konkreetselt Eestis elavat ja siin aasta loomaks valitud) oli algselt levinud suures osas Põhja-Ameerikas, Euraasias ja Põhja-Aafrikas, kuid küttimise ja elupaikade hävitamise tõttu on küsitava eluka levila tänaseks tunduvalt ahenenud, näiteks Suurbritannias suri ta välja juba X sajandil. Suured asurkonnad on säilinud vaid Alaskas, Lääne-Kanadas ja Põhja-Aasias. Küsitavate koguarvuks maailmas on hinnanguliselt 185 000–200 000 isendit, meie metsades luusib neist praegu ringi tuhatkond. **Milline loomaliik?**

82

- Sellele üle maailma tuntud kristlikule hümnile kirjutas sõnad John Newton 1772. aastal, lähtudes oma isiklikust kogemusest suure tormi ajal merel olles Jumalalt armu paludes. Irooniline on kogu loo juures seegi, et Newton võeti sunniviisiliselt Briti mereväkke ja oli seotud orjade vedamisega üle Atlandi ookeani. **Mis laulu Newtoni loodud sõnadega lauldakse?**

- Selle aunimetuse on ühelt assotsiatsioonilt siiani pälvinud ainult kuus inimest: näitleja Salme Reek (pildil) 1993, sotsiaalteadlane ja poliitik Marju Lauristin 1997, näitleja Ita Ever 2007, poliitik Siiri Oviir 2012, kunstnik, kunstipedagoog ja akadeemik Anu Raud 2019 ning president Kersti Kaljulaid 2022. **Milline ühine aunimetus neid auväärseid naisi seob?**

84

- ▶ Selle kirjanduse kaudu meilgi tuntuks saanud lääneslaavi aladelt pärit kange napsi (piiritus 40-60 kraadi ja suhkur 6-10%) olulised maitsestajad on aniis, apteegitill, koriander ja köömned. Jooki mainitakse ka ühes tuntud Esimest maailmasõda kirjeldavas teoses. Maailmasõja eelsel ajal oli see odav ja populaarne jook, mis oli saadaval igas restoranis. Kuigi selle joogi nimi kõlab meile, justkui saanuks millegagi põrutada, on nime algupäraks siiski Poola aadlike mantlitaoline ülerõivas. XX sajandi jooksul joogi tarbimine vähenes ja täna valmistavad seda vaid kolm firmat. **Milline jook?**

- Tulevase Eesti presidendi Lennart Meri vend Hindrek-Peeter kirjeldab oma mälestusteraamatus «Tagasivaateid veerevast vagunist» õpinguid Hiiu koolis pärast Venemaalt naasmist 1945. aastal. «Kooli sööklasse toodi autokoorem kaalikaid, porgandeid ja kapsaid. VII klassi õpilased tegid vahetunni ajal veidi soomust, võtsid porgandeid ja sõid neid nurga taga. Söögitädi teatas kahe poisi nimed direktorile, kes süüdlastele võimsa peapesu tegi. Lugu lõppes sellega, et direktor langetas otsuse: koolist välja või ...!» **Mis oli direktori poolt pakutud teine võimalus?**

86

➤ Kellele kuuluvad need põhitöö kõrvalt harrastusena valminud pildid?

87

- See oli pärast 1880. aastal lõpuks valmis saanud Kölni katedraali (157,38 m) ning enne 1889. aastal Pariisi kesklinna kerkinud Eiffeli torni (300,65 m) aastatel 1884–1889 maailma kõrgeim inimkäte poolt ehitatud objekt. Küsitava kõrgus on viimastel andmetel 169,046 m ning seda ehitati vaheaegadega aastatel 1848–1884. Projekti algautor oli arhitekt Robert Mills. **Milline rajatis?**

?

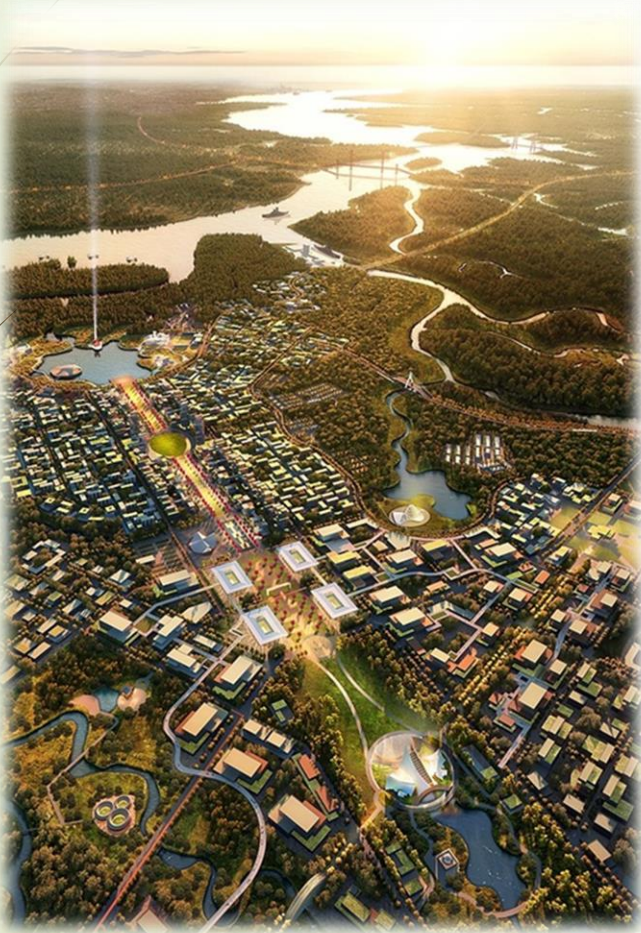

88

- Oscarite gaala eelõhtul välja antavate Kuldse Vaarika auhindade laureaateks on «halbima meesnäitleja» kategoorias olnud ka kaks USA presidenti, kes kehas-
tanud linasteoses iseennast. Esimene oli osaline Michael
Moore'i dokis, teine laureaat mängis iseennast ühes
Dinesh D'Souza poliitdokis. **Nimetage need mõlemad
presidendid.** 1 õige = 1 punkt

89

- Indoneesia parlament kiitis 2022. aastal heaks seaduse rajada riigi uus pealinn Borneo saarele. Pealinna üleviimisega Jakartast Borneo saare kaguossa loodab riigi president Joko Widodo tagant tõugata infrastruktuuri projekte, et suurendada majanduskasvu, luua töökohti ja vähendada vaesust. **Mis saab uue pealinna nimeks?** Tegemist on ühe vana jaava-keelse terminiga, mis tähendab eesti keelde tõlgituna väliseid või teisi saari.

90

- ▶ **HELIKÜSIMUS.** Tuntud jõululaule («Peace On Earth» ja «Little Drummer Boy») esitavad duetina kaks lauljat, kelle mõlema karjäär kestis surmani. Üks elas 74-, teine 69-aastaseks, mõlemad surid oma sünnimaast kaugel. YouTube'is on nende ühist videot vaadatud üle 6,5 miljoni korra. **Kes laulavad?** 1 õige = 1 punkt

VASTUSED

VASTUSED 81-90

- 81 – pruunkaru (TK)
- 82 – «Amazing Grace» (TT)
- 83 – Aastate naine (TK)
- 84 – kontušovka (AL)
- 85 – ...või astud komsomoli! (TS) +
- 86 – Piret Kalda (TK)
- 87 – The Washington Monument (George Washingtoni mälestusmärk Washingtonis) (TK)
- 88 – George W. Bush (2004) & David Trump (2018) (TK)
- 89 – Nusantara (TT)
- 90 – Bing Crosby & David Bowie (TK)

PLOKK 10

KÜSIMUSED 91-100

91

See on psühholoogias tuntud efekt, mille kohaselt püsivad lõpetamata asjad paremini meeles kui lõpetatud asjad. Efekt on nimetatud selle uurija järgi, kes oli sõjajärgse N Liidu eksperimentaalse psühhopatoloogia rajaja. 1901. aastal Leedu linnas Prienais sündinud psühholoog õppis Berliinis Kurt Lewini käe all ning asus hiljem elama Moskvasse, kus ta 1988. aastal ka suri. **Kes oli see psühholoog ehk mis nime all on see efekt tuntud?**

92

Kujutatud õlimaali Tartu linnasüdamest lõi 1931. aastal üks Eesti kunstnik, kes on eelkõige tuntud hoopis graafikuna. Kõigest 30-aastasena südamerabandusse surnud andekast loojast rohkem võidakse teada hoopis tema õde, kes elas tervelt 97. eluaastani ning oli tegev raamatukogunduse vallas. **Kes oli see kunstnik, kelle nimeline tänav asub Ihastes?**

93

KÜSIB

TÕNIS SAKK (RAKVERE)

EMV MEDALID 1985-2001: 5 + 0 +3

Antiikroomlaste arvates oli peoseltskonna parim suurus selline, et külalisi poleks vähem kui on arvuliselt graatsiaid ning mitte rohkem kui on muusasid. **Nimetage need kaks arvu, mille vahele jäi optimaalne külaliste arv?**

1 õige = 1 punkt

94

Inglise luuletaja George Peele kirjutas Elizabeth I kroonimispäevaks 1590. aastal, mil Elizabethi pikaajaline tšempion rüütliturniiridel Henry Lee tiitlist loobus, luuletuse, mille pealkirja laenas hiljem oma romaanile Ernest Hemingway. **Mis on nende teoste ühine pealkiri?**

95

Ta on alates maist 2023 FIBA Europe'i uus president. Eestitki mitmeid kordi väisanud küsitaval on koduses auhinnakapis olümpiahõbe, MM- ja EM-kuld, ta on Itaalia ja Hispaania meister ning karikavõitja. Enne FIBA Europe'i juhiks valimist juhtis ta oma koduriigi korvpalliliitu. 2006 teenis ta veel mängijana tiitli Mister Europa. **Kes?**

96

Tegemist on eeskätt trummarina tuntud Reigo Ahvena poolt loodud voogedastusplatvormiga, mis pakub artistidele tunduvalt suuremat ja õiglasemat protsenti nende mängitud muusikapaladelt kui näiteks Spotify. **Mis on selle ettevõtte nimi?**

97

Keda armastatud Eesti kultuuritegelastest kutsuti puberteedieas Puhvetiks ehk Puhviks? Klassikaaslased panid talle selle hüüdnime põhjusel, et küsitav viibis alatasa kooli puhvetis magusaid saiu mugides. Eesmärk oli end pisutki jämedamaks süüa. Asja sest ettevõtmisest aga suurt ei saanud, sest kogu oma elu kuni surmani jäi ta «kõhnuriks».

98

Kiribatile kuuluv Kiritimati saar on aeg-ajalt võitnud populaarsust, kui inimesed jälle avastavad, et kohalike asulate nimed on London, Paris, Poland, Tabwakea ja Banana. Tabwakea tähendab kilpkonna, ülejäänud nimed ilmselt tõlget ei vaja. **Mida aga tähendab saare nimi Kiritimati ja miks?**

99

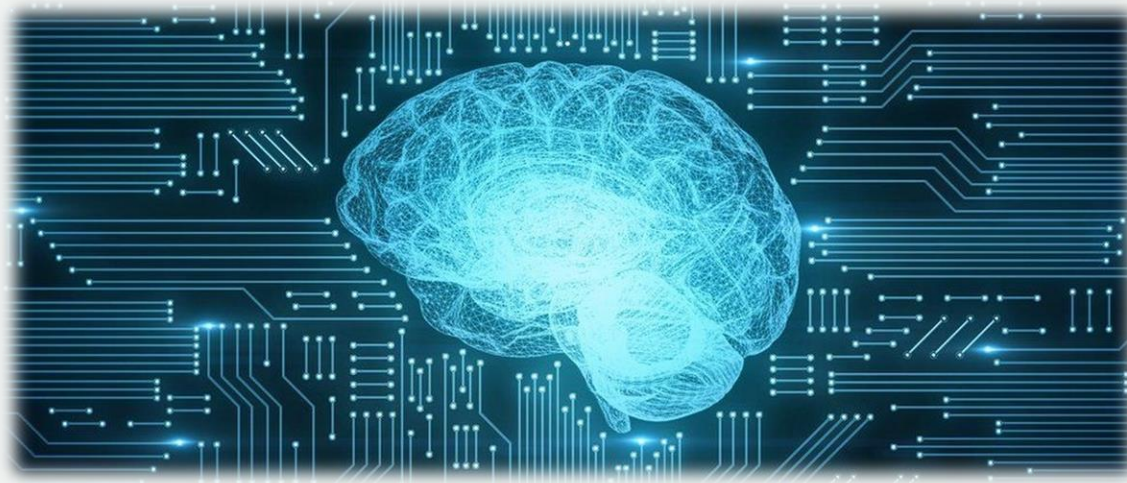
Praegune liidukantsler Olaf Scholz on Saksamaal selle ameti pidajatest järjekorras 33. Kõige pikemalt, ligi 23 aastat, püsis pukis mees, kes enne seda oli mõnda aega ka Preisi peaminister ja välisminister. Edetabeli teises otsas troonib üks teine kuulus tegelane, kes isegi oma parimail päevil kaalunud vaevu poolsada kilo ning kelle karjäär kantsleriametis piirdus vaid ühe päevaga. **Kes on need mehed?**

1 õige = 1 punkt

100

Viimasel ajal on palju räägitud tehisintellektist. Algoritmi-
teooria rajajaid Alan Turing sõnastas tingimuse, mille
kohaselt saab arvutit lugeda intelligentseks. **Milline on
see intelligentsuse kriteerium?**

The image features a light gray background with decorative elements in the corners. In the top-left and bottom-right corners, there are white semi-circles. Overlapping these and extending across the corners are several wavy, dashed purple lines. The word "VASTUSED" is centered in a bold, blue, sans-serif font.

VASTUSED

VASTUSED 91-100

- 91 – Bljuma Zeigarnik, Zeigarniku efekt (IK)
- 92 – Hando Mugasto (IK)
- 93 – 3 ja 9 (TS)
- 94 – «Hüvasti, relvad» («A Farewell to Arms») (RV)
- 95 – Jorge Garbajosa (TK)
- 96 – Fairmus (TT)
- 97 – Lembit Ulfsak (PS)
- 98 – Christmas Island ehk Jõulusaar. James Cook avastas selle 24. XII 1777 (RV)
- 99 – Otto von Bismarck & Joseph Goebbels (JT)
- 100 – kui inimene ei saa aru, kas ta suhtleb arvutiprogrammi või teise inimesega (AL)

HELIKÜSIMUSED

20: <https://www.youtube.com/watch?v=4nA0N-MwUPY>

30: <https://www.youtube.com/watch?v=qlEIVV7GFxc>

50: <https://www.youtube.com/watch?v=1fTN5PbZT-w>

60: https://www.youtube.com/watch?v=ZHELmFGrr_4

70: <https://www.youtube.com/watch?v=xBPPviTujFQ&t=112s>

80: <https://www.youtube.com/watch?v=bpxtuUQ28UM>

90: <https://www.youtube.com/watch?v=lCpXMy5GalI>

AITÄH MÄNGIMAST!

Toivo Kivimets (TK)

Raul Veede (RV)

Ivo Kruusamägi (IK)

Tõnis Sakk (TS)

Joonas Tuuling (JT)

Eva Lepik (EL)

Priit Soosaar (PS)

Hendrik Kivimets (HK)

Tuudur Tamme (TT)

Liina Kivimets (LK)

Allan Lahi (AL)